

Het luie oog (amblyopie)

Oogheelkunde

De orthoptist heeft na onderzoek bij uw kind een lui oog geconstateerd. In deze folder kunt u hierover meer lezen.

Wat is een lui oog?

Een lui oog is een oog dat niet goed kan zien doordat het op zeer jonge leeftijd door de hersenen uitgeschakeld werd. Omdat het oog niet goed gebruikt is, heeft de gezichtsscherpte zich niet goed kunnen ontwikkelen. Het is niet altijd te merken dat iemand een lui oog heeft. Het goede oog vangt het namelijk op.

Amblyopie komt bij zo'n 4% van de bevolking voor. In de meeste gevallen is één oog lui, maar het kan ook voorkomen dat beide ogen lui zijn.

Hoe ontstaat een lui oog?

In de eerste levensjaren is het gezichtsvermogen van beide ogen in ontwikkeling. Bestaat er in deze periode een belemmering voor het gebruik van een of beide ogen, dan zal er een lui oog ontstaan. De meest voorkomende oorzaken van een lui oog zijn:

1. scheelzien.
2. verschil in 'brekingsafwijking' (brilsterkte) tussen beide ogen.
3. troebeling van de heldere delen (hoornvlies, lens) van het oog.
4. belemmering voor de pupil, bijvoorbeeld een hangend ooglid.

1. Scheelzien

Wanneer er een afwijking in de stand van de ogen bestaat, wordt in de hersenen het beeld van het afwijkende oog uitgeschakeld om dubbelzien te voorkomen. Het betreffende oog wordt niet of niet intensief genoeg gebruikt. De gezichtsscherpte ontwikkelt zich daardoor niet goed. Het oog wordt lui.

2. Verschil in 'brekingsafwijking' tussen beide ogen

Als het beeld, dat in een oog gevormd wordt, minder scherp is door het verschil in brekingsafwijking (brilsterkte) tussen beide ogen, wordt dit oog niet of niet intensief genoeg gebruikt; het wordt lui. De hersenen kiezen immers voor het gebruik van het oog met het scherpste beeld.

Hebben beide ogen een hoge brekingsafwijking, dan kunnen, als niet tijdig een bril gedragen wordt, beide ogen lui worden.

3. Troebeling van de heldere delen van het oog

Een minder vaak voorkomende oorzaak van een lui oog is een troebeling van de heldere delen van het oog, zoals bijvoorbeeld aangeboren staar. Door een dergelijke troebeling kan geen scherp beeld worden gevormd en wordt de ontwikkeling van de gezichtsscherpte van dat oog gehinderd.

4. Belemmering van de pupil

De pupilopening kan bedekt worden door bijvoorbeeld een hangend ooglid. Ook dan wordt de ontwikkeling van de gezichtsscherpte belemmerd.

Bij alle genoemde oorzaken van een lui oog speelt erfelijkheid een grote rol. Het is daarom raadzaam om kinderen uit een familie, waarin luie ogen, scheelzien of hogere brilsterkten voorkomen, vroeg op deze afwijkingen te screenen.

Is behandeling nodig?

Een kind heeft zelf meestal geen last van een lui oog. Het goede oog doet immers het werk. Toch is het belangrijk dat een lui oog behandeld wordt en wel om twee redenen:

1. Als het luie oog niet behandeld is en er later iets met het goede oog gebeurt, is er grote kans op ernstige slechtiendheid.
2. Twee ogen samen kunnen vaak scherper zien dan één oog alleen.

Hoe wordt het luie oog behandeld?

Er zal zo snel mogelijk met de behandeling begonnen worden. De ontwikkeling van de gezichtsscherpte vindt immers plaats in de eerste levensjaren. Hoe eerder de behandeling begonnen wordt, des te groter de kans op een bevredigend resultaat; hoe langer het luie oog bestaat, hoe moeilijker de behandeling en hoe kleiner de kans op een goede gezichtsscherpte.

Wanneer er een belangrijke brekingsafwijking van een of beide ogen is, zal een bril voorgeschreven worden. Bij een lagere brilsterkte kan het zijn dat het voorschrijven van een bril niet nodig is of nog even wordt uitgesteld.

Het luie oog zal geactiveerd worden door het goede oog met een daarvoor bestemde oogpleister af te dekken. Het luie oog wordt op deze manier gedwongen om te kijken. Hierdoor leert het beter zien. Hoe lang de pleister elke dag op moet, kan verschillen van een uur tot de hele dag. Dit is afhankelijk van de leeftijd van het kind, hoe lang het luie oog al bestaat, de oorzaak van het luie oog en hoe slecht het luie oog ziet.

De orthoptist zal ook met u bespreken hoe vaak controle nodig is.

Als het luie oog de gewenste gezichtsscherpte heeft bereikt, kan het nodig zijn dat het afdekken van het goede oog nog gecontinueerd wordt om terugval van de gezichtsscherpte tegen te gaan. Meestal wordt tussen het achtste en tiende jaar de behandeling afgerond. Na het tiende jaar heeft de behandeling van een lui oog geen zin meer.

Het kan zijn dat tijdens de periode waarin het goede oog wordt afgedekt, bestaand scheelzien toeneemt of dat een rechte oogstand overgaat in scheelzien. Is de optimale gezichtsscherpte voor het luie oog bereikt, dan zal de orthoptist aandacht besteden aan de behandeling van het scheelzien. Indien nodig zal zij een scheelziensoperatie voorstellen.

Over scheelzien en de scheelzienoperatie zijn aparte folders beschikbaar.

Heeft een kind veel last van de behandeling?

Dit hangt ervan af hoe slecht het luie oog ziet en hoe oud uw kind is. Uw kind moet er eerst aan wennen dat het beeld aan één kant weg is en dat hij of zij slechter kan zien. Pas de eerste dagen op dat uw kind niet van de trap valt of ergens tegenaan loopt. Laat uw kind ook niet meteen fietsen met de pleister op.

Als uw kind al wat ouder is, worden er meer eisen aan de ogen gesteld. Uw kind zou zo slecht kunnen zien met de pleister op, dat het op school niet goed mee kan komen. Overleg dan met de orthoptist of er misschien buiten schooltijd geplakt kan worden.

Meestal zijn kinderen gelukkig snel gewend aan het 'anders' kijken en redden ze zich prima met een pleister op.

Tot slot

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen dan zal de orthoptist bij de volgende controle deze graag met u bespreken en u eventueel meer informatie geven. Het kan handig zijn uw vragen van te voren op papier te zetten.

[illegible]

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Locatie Enkhuizen

Molenweg 9b
1601 SR Enkhuizen
T. 0228 312 345

Locatie Hoorn

Maelsonstraat 3
1624 NP Hoorn
T. 0229 257 257

Locatie Purmerend

Waterlandlaan 250
1441 RN Purmerend
T. 0299 457 457

Locatie Volendam

Heideweg 1b
1132 DA Volendam
T. 0229 257 500

Postbus 600, 1620 AR Hoorn

www.dijklander.nl
info@dijklander.nl

FLD-00682-NL 09-12-2020